

Inga varningar eller erinringar från HSAN efter årsskiftet!

Med den nya patientsäkerhetslagen går ett kritiserat och fruktat system med varningar och erinringar i graven.

När den nya patientsäkerhetslagen träder i kraft den 1 januari kommer Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSAN, endast att finnas kvar för att hantera ärenden som gäller behörighet, det vill säga delegitimeringar, begränsningar av förskrivningsrätten och provotid. Den sortens ärenden är det alltid Socialstyrelsen som initierar.

Under hösten jobbar HSAN på som vanligt med klagomålsärenden från patienter och anhöriga. De ärenden som inte hunnit handläggas vid årsskiftet flyttas över till Socialstyrelsen för vidare handläggning där enligt det nya systemet och kan inte resultera i några disciplinåtgärder för enskilda yrkesutövare. Det samma gäller patientklagomål som

eventuellt droppar in till HSAN efter nyår.

Socialstyrelsen blir från årsskiftet den myndighet som tar emot synpunkter och klagomål från patienter. Till skillnad från HSAN kommer Socialstyrelsen att se till händelser i första hand, i stället för enskilda personer. Socialstyrelsen kommer att kunna dela ut kritik, men varken varningar eller erinringar.

Socialstyrelsen kommer också att bli mer uppmärksam på riskindivider, det vill säga personal med beteende, kunskapsbrister eller bakgrund som anses utgöra en patientsäkerhetsfara.

Som tidigare kommer också Socialstyrelsen att ta emot lex Maria-anmäl-

ningar och andra synpunkter från värden själv.

Sara Gunnarsdotter

Foto: Colourbox

Ingen påföljd trots brister i handläggning vid cancermetastaser

Trots att den som berett ärendet anser att en urolog borde varnas för oskicklighet valde HSAN att inte klandra en urolog som missade en tumorspridning av en konstaterad prostatacancer. (HSAN 1562/09)

En snart 70-årig man hade sedan ett par år tillbaka en konstaterad, relativt aggressiv, prostatacancer. Han gick på regelbundna kontroller hos en urolog och behandlades med hormonell terapi.

När patienten började besvärats av svullnad i pung, penis och vänster ben sökte han för detta på sin vårdcentral och behandlades med antibiotika utan effekt. Han remitterades också till sin urolog för kontroll. Efter undersökning bedömde urologen att det kunde röra sig om ett insektsbett. Efter ytterligare en vända på vårdcentralen med en fråga om det handlade om en trombos, något som man via ultraljud kunde utesluta, remitterades patienten åter till sin urolog på

grund av lymfödemet och de patologiska lymfkörtlarna. Urologen höll emellertid fast vid insektsbettspåret och rekommenderade att patienten skulle bada med alsollösning.

Problemen kvarstod och patienten krävde en datortomografiundersökning. När den genomförts kunde man se en omfattande tumorspridning med förstörade körtlar i ljumsken och utefter iliaca-kärlen. Urologen skrev remiss till hematologen för utredning som senare visade att det rörde sig om prostatacancermetastaser. Patienten påbörjade palliativ docetaxelbehandling och dog 10 månader senare.

Patientens son har anmält urologen till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd för felbehandling. Han hävdar att urologen inte utrett symtomen.

Urologen bestrider att han handlat felaktigt. Han skriver bland annat att det var patienten själv som misstänkte borrelia-infektion, varför urologen ord-

nade med Borrelia-serologi. Hans kriver också att han hittills inte träffat på någon prostatacancer som på detta sätt vänder och tillväxer utan någon stegring av PSA. Urologen beskriver hur han rådgjort med professorer inom disciplinen om handläggningen.

HSAN anser att det bland annat finns vissa brister i journalföringen av händelseförloppet och den kliniska bedömningen av lymfödemet samt att diagnostiseringen och remitteringen fördröjts men inte till den grad att det motiverar disciplinåtgärd. Nämnden var emellertid inte enig: onkologen Elisabet Lidbrink anser att urologens handläggning är behäftad med flera brister, bland annat oskicklighet, då hon anser att en urolog bör känna till att det finns fall av spridd prostatacancer som inte har PSA-förhöjning. »det är de mest lågdifferentierade, högmaligna tumörerna som uppvisar detta«. Elisabet Lidbrink anser att urologen borde varnats. ■